

Czech in everyday situations

Module 9: The festival

6 Exercises • Duration: 20 min.

The festival

Czech

Read & listen online

Budu hrát

Perfective: A perfective verb presents an event as complete, as in **koupit**.

Future tense: A future form with **budu** plus infinitive, or a perfective verb such as **začne**.

For an ongoing or repeated future action, use future **být** plus an imperfective infinitive: **budu hrát, budeš hrát, bude hrát, budeme hrát, budete hrát, budou hrát**. Negatives are **nebudu, nebudeš, nebude, nebudeme, nebudete, nebudou**.

Perfective verbs have future meaning with their ordinary personal forms: **začne** means will start; **najdu** means I will find. Do not put **budu** before a perfective infinitive. Learn **začínat/začít** and **hledat/najít** in their situations.

Czech	Meaning
Já budu hrát.	I will play.
My budeme zpívat.	We will sing.
Koncert začne v osm.	The concert will start at eight.
Já najdu Mourka.	I will find Mourek.

Viděl jsem, slyšela jsem

The past follows the subject's gender: **viděl/viděla, slyšel/slyšela, hledal/hledala, našel/našla**. Add **jsem/jsi/jsme/jste** only for first or second person. In the third person use **Petra viděla**.

Negation goes on the participle: **neviděl jsem, nenašla jsem**. Compare a process **hledal jsem** with a completed result **našel jsem**. Keep the auxiliary after the first phrase: **Celý večer jsem hledal Mourka**.

Czech	Meaning
Viděl jsem stín.	I saw a shadow.
Petra viděla stín.	Petra saw a shadow.
Slyšel jsem trumpetu.	I heard the trumpet.
Mourka jsem nenašel.	I did not find Mourek.

Nejdřív a potom

Use **nejdřív, potom, pak, nakonec** to keep a story easy to follow. The participle agrees with its subject: **koncert začal, světla zhasla, něco spadlo**. **Světla** is neuter plural, so its past participle ends in **-la**.

Past motion has useful irregular forms: **šel/šla** for going on foot, **jel/jela** for going by vehicle. Digital time phrases such as **ve dvacet čtrnáct** make a report clear.

Czech	Meaning
Koncert začal v osm.	The concert started at eight.
Světla zhasla.	The lights went out.
Něco spadlo.	Something fell.
Potom jsem šel domů.	Then I went home on foot.

Byla jste tam?

For a man use **byl, spal, viděl**; for a woman **byla, spala, viděla**. Familiar you adds **jsi**, polite you **jste**. A polite address to one woman is **Byla jste tam?**, not a plural participle.

For plural groups, masculine animate takes **byli/spali/viděli**, feminine or masculine inanimate takes **byly/spaly/viděly**, and neuter plural takes **byla/spala/viděla**. The forms **jsme/jste** indicate we/you. In the third person the participle stands alone.

Czech	Meaning
Marie spala na lavičce.	Marie slept on the bench.
Jan viděl Mourka.	Jan saw Mourka.
Paní Nováková, byla jste tam?	Mrs Nováková, were you there?
Jan a Tomáš byli doma.	Jan and Tomáš were at home.

Milá Anno

Vocative: The form for addressing someone directly, such as **Jane**.

Letters can start with a vocative: **Milá Anno, milý Jane**. Czech direct address changes some names: **Anna/Anno, Jan/Jane, Eliška/Eliško, Tomáš/Tomáši**. A surname after **paní** usually keeps its feminine adjective form: **paní Nováková**.

Useful perfective future forms for a postcard are **napišu, pošlu, koupím**. Learn them with **psát/napsat, posílat/poslat, kupovat/koupit**. For a signature use **tvůj** for a male writer and **tvoje** for a female writer.

Czech	Meaning
Milá Anno!	Dear Anna!
Milý Jane!	Dear Jan!
Zítra koupím známku.	I will buy a stamp tomorrow.
Ahoj! Tvůj Lukas.	Bye! Yours, Lukas/Lena.

GRAMMAR

G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN

Underline the form practised in this unit.

- 1 Viděl jsem stín.

Meaning: I saw a shadow.

- 2 Viděla jsem stín.

Meaning: I saw a shadow.

3 Potom jsem šel domů.

Meaning: Then I went home on foot.

4 Potom jsem šla domů.

Meaning: Then I went home on foot.

5 Ahoj! Tvůj Lukas.

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

6 Ahoj! Tvoje Lena.

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

7 Já budu hrát.

Meaning: I will play.

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 Lukas: _____ jsem stín.

- ☐ A Viděly
- ☐ B Viděl
- ☐ C Viděli

Meaning: I saw a shadow.

2 Lena: _____ jsem stín.

- ☐ A Viděla
- ☐ B Viděli
- ☐ C Viděly

Meaning: I saw a shadow.

3 Lukas: Potom jsem _____ domů.

- ☐ A šel
- ☐ B šli
- ☐ C šly

Meaning: Then I went home on foot.

4 Lena: Potom jsem _____ domů.

- ☐ A šli
- ☐ B šly
- ☐ C šla

Meaning: Then I went home on foot.

5 Lukas: Ahoj! _____ Lukas.

- ☐ A Tvoji
- ☐ B Tvůj
- ☐ C Tvými

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

6 Lena: Ahoj! _____ Lena.

- ☐ A Tvými
- ☐ B Tvoje
- ☐ C Tvoji

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

7 Já _____ hrát.

- ☐ A budeš
- ☐ B budete
- ☐ C budu

Meaning: I will play.

8 Lukas: _____ jsem stín.

- ☐ A Viděli
- ☐ B Viděly
- ☐ C Viděl

Meaning: I saw a shadow.

9 Lena: _____ jsem stín.

- ☐ A Viděly
- ☐ B Viděla
- ☐ C Viděli

Meaning: I saw a shadow.

10 Koncert _____ v osm.

- ☐ A začala
- ☐ B začalo
- ☐ C začal

Meaning: The concert started at eight.

11 Marie _____ na lavičce.

- ☐ A spala
- ☐ B spali
- ☐ C spal

Meaning: Marie slept on the bench.

12 Milá _____!

- ☐ A Anno
- ☐ B Anna
- ☐ C Anně

Meaning: Dear Anna!

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

Viděli Viděl

Lukas: _____ jsem stín.

Meaning: I saw a shadow.

Viděli Viděla

Lena: _____ jsem stín.

Meaning: I saw a shadow.

šli šel

Lukas: Potom jsem _____ domů.

Meaning: Then I went home on foot.

šli šla

Lena: Potom jsem _____ domů.

Meaning: Then I went home on foot.

Tvoji Tvůj

Lukas: Ahoj! _____ Lukas.

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

Tvoji Tvoje

Lena: Ahoj! _____ Lena.

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

budeš budu

Já _____ hrát.

Meaning: I will play.

Viděli Viděl

Lukas: _____ jsem stín.

Meaning: I saw a shadow.

Viděli Viděla

Lena: _____ jsem stín.

Meaning: I saw a shadow.

začala začal

Koncert _____ v osm.

Meaning: The concert started at eight.

spal spala

Marie _____ na lavičce.

Meaning: Marie slept on the bench.

Anna Anno

Milá _____!

Meaning: Dear Anna!

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

- 1 jsem Viděl stín.

Meaning: I saw a shadow.

- 2 jsem stín. Viděla

Meaning: I saw a shadow.

- 3 domů. šel Potom jsem

Meaning: Then I went home on foot.

- 4 domů. jsem šla Potom

Meaning: Then I went home on foot.

5 Ahoj! Lukas. Tvůj

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

6 Lena. Tvoje Ahoj!

Meaning: Bye! Yours, Lukas/Lena.

7 Já budu hrát.

Meaning: I will play.

8 jsem stín. Viděl

Meaning: I saw a shadow.

9 Viděla stín. jsem

Meaning: I saw a shadow.

10 Koncert začal osm. v

Meaning: The concert started at eight.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 **Lukas: I saw a shadow. You say:**

- ☐ A Viděli jsem stín.
- ☐ B Viděl jsem stín.

2 **Lena: I saw a shadow. You say:**

- ☐ A Viděli jsem stín.
- ☐ B Viděla jsem stín.

3 Lukas: Then I went home on foot. You say:

- ☐ A Potom jsem šli domů.
- ☐ B Potom jsem šel domů.

4 Lena: Then I went home on foot. You say:

- ☐ A Potom jsem šli domů.
- ☐ B Potom jsem šla domů.

5 Lukas: Bye! Yours, Lukas/Lena. You say:

- ☐ A Ahoj! Tvoji Lukas.
- ☐ B Ahoj! Tvůj Lukas.

6 Lena: Bye! Yours, Lukas/Lena. You say:

- ☐ A Ahoj! Tvoji Lena.
- ☐ B Ahoj! Tvoje Lena.

7 I will play. You say:

- ☐ A Já budu hrát.
- ☐ B Já budeš hrát.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Koncert začal v
osm.	① I will play.
② Ahoj! Tvoje Lena.	② The concert started at eight.
③ Viděla jsem stín.	③ Then I went home on foot.
④ Milá Anno!	④ I saw a shadow.
⑤ Potom jsem šla
domů.	⑤ Dear Anna!
⑥ Já budu hrát.	⑥ Marie slept on the bench.
⑦ Viděla jsem stín.	⑦ Bye! Yours, Lukas/Lena.
⑧ Marie spala na
lavičce.	⑧ I saw a shadow.